

JOSJARA SC. BALEIRA (LUGO)

De esquerda a dereita, Raquel, Javier e José Manuel

Un proxecto novo que non deixa de medrar

No mes de outubro cumpriuse un ano da posta en marcha da gandería Josjara, no municipio lucense de Baleira, e hoxe en día xa están ampliando o establo para outras corenta vacas en lactación, sinal inequívoco de que as súas expectativas iniciais foron superadas con éxito ao longo deste tempo.

Localización: Pousada (Baleira)
Propietarios: José Manuel Vivero González, Javier González Sandamil e Raquel Deiros Fernández
N.º total de animais: 149
Vacas en muxidura: 75
Media de produción: 33 litros/vaca/día
Porcentaxe de graxa: 4,25 %
Porcentaxe de proteína: 3,45 %
RCS: < 100.000 cél./ml
Bacterioloxía: < 10.000 ufc/ml
IA/preñez xovencas: 1,5
IA/preñez vacas: 2
Superficie agrícola: 92 ha
Venda do leite: Entrepinares
Prezo do leite: 0,33 €/kg + calidades + IVE

Josjara SC inicia a súa andaina en 2019 e nace da fusión de dúas ganderías da zona, unha de carne e outra mixta de carne e de leite, situadas nos municipios de Baralla e de Baleira, respectivamente.

Os seus propietarios e traballadores son José Manuel Vivero (53 anos) e o matrimonio formado por Javier González (40 anos) e Raquel Deiros (35 anos). “José Manuel –que é curmán de Javier– tiña solicitada unha axuda para facer un establo de carne, que logo lle veu aprobada e tivo que rexeitar, e nós tiñamos

pensado facer un de leite, entón nestes medios decidimos xuntarnos, facer un establo só e cambiar todo para leite, e foi así como xurdiu a sociedade”, lembra Javier.

Deste xeito, o proxecto incluíu a construción dunha nave nova situada na parroquia baleirense de Pousada, limítrofe co concello de Baralla, nun terreo que era de José Manuel. “Aquí non había nada, o único que había era herba, así que tivemos que empezar de cero. Tivemos que solicitar que nos trouxesen a luz e puxemos unha traída de auga pola nosa conta”, declara Javier. Despois de varios meses de licenzas, de obras e de posta a punto das instalacións, os animais estreaban o seu novo fogar a finais de outubro de 2019. O único contratempo que destacan de todo ese proceso foi a tardanza na subministración da luz por parte da compañía eléctrica. “Aí si que houbo que pelexar moito, non nola daban

Vista xeral do exterior da nave

Estado da obra de ampliación do establo o día da nosa visita

► O PROXECTO INCLUÍU A CONSTRUCIÓN DUN ESTABLO NOVO SITUADO NA PARROQUIA BALEIRENSE DE POUSADA, NUN TERREO QUE ERA DE JOSÉ MANUEL

conectado e, ao final, tivemos que comprar un grupo electrógeno e estivemos dous meses traballando con el”, recorda José Manuel.

Na actualidade están muxindo 75 vacas que forman parte dun rabaño de 150, tendo en conta as secas e a recría. Neste tempo foron ampliando o número de exemplares a partir da recría coa que xa contaban Javier e Raquel –tiñan unhas vintecinco xovencas próximas ao parto cando se trasladaron ás novas instalacións, ademais das 35 vacas que xa estaban muxindo anteriormente– e dun intercambio que fixeron cunha explotación de Trabada que se estaba desfecendo das de leite para pasarse ás de carne.

Apenas superado o primeiro ano de vida da sociedade, as cousas semellan ir polo bo camiño, pois o día que visitamos a granxa, a comezos do mes de novembro, atopámonos con obras. Estaban desdóbrando unha parte do establo para outras 40 vacas en mudura. ►►

Schäffer

Alta Calidad Alemana Asegurada!

NOVEDAD
CAZO
DISTRIBUTOR
FORRAJE

NOVEDAD
CAZO UNIFEED

Westermann
Reinigungstechnik

Tel. (+34) 985 634 238

Comercial: info@fondrigomaquinaria.com
Recambios-Asistencia: servicio@fondrigomaquinaria.com

www.fondrigomaquinaria.com

Moxen nesta sala paralela de 20 puntos informatizada

APOSTA POR UNHA SALA DE MUXIDO USADA

Aínda que empezaron practicamente de cero, non todo é novo nesta gandería baleirense; por exemplo, a sala de muxido é de segunda man. A súa idea inicial era montar unha instalación máis pequena, pero cando andaban mirando opcións chegou ao seu coñecemento a existencia da explotación de Trabada que ía botar o peche e, tras comprobar o seu estado e informarse das súas características, optaron por comprarlles o equipo de muxido aos seus propietarios. “Vimos que estaba bastante ben, informatizada e todo, e decidímonos por ela. É unha sala moi grande e, a verdade, niso acertamos porque, se meteramos unha máis pequena, agora coa ampliación íasenos facer moi xusta”, manifesta Javier.

INSTALACIÓNS ENCAMIÑADAS AO BENESTAR

Para a construción da nave decantáronse por estrutura de formigón e teito de panel sándwich, mentres que nos laterais se combina o panel de formigón coa malla cortaventos. Trátase dun edificio alto que favorece a ventilación natural no interior – polo de agora non tiveron que recorrer a sistemas artificiais– e co que evitan o amoreamento de follas e outros residuos no exterior.

O establo ten 72 cubículos –aos que pronto se sumarán os 36 da ampliación– e patios de exercicio dianteiro e traseiro, o primeiro de cinco metros de ancho e o segundo de catro. No deseño tiveron moi en conta que se respectasen as medidas adecuadas para garantir o espazo suficiente para cada animal.

Logo de avaliar con detemento todas as alternativas dispoñibles, para as camas optaron pola colocación de colchonetas, que recobren á mañá e á noite cunha fina capa de serraduras. “Estivemos moi indecisos, porque uns decíannos dunha maneira e outros doutra, pero, en xeral, estamos contentos. Ao principio empezamos a cubrilas cunha mestura de serraduras con carbonato, pero as vacas rozábanse un pouco, así que agora decidimos empregar serraduras soamente e vainos bastante ben”, explica Javier.

O comedero está recuberto cunha chapa de aceiro inoxidable que facilita a hixiene –límpano a diario antes de repartirlles a ración– e os bebe-

As vacas de leite dormen en cubículos con colchoneta

Dispoñen dun cepillo rascador para os animais de produción

▶ NO DESEÑO DO ESTABLO TIVERON MOI EN CONTA QUE SE RESPECTASEN AS MEDIDAS ADECUADAS PARA GARANTIR O ESPAZO SUFICIENTE PARA CADA ANIMAL

doiros, tamén de aceiro inoxidable, límpanos á mañá e á noite.

Para a limpeza dos patios teñen instaladas arrobadeiras arrastradas que pasan cada catro ou cinco horas. O xurro almacénase nunha fosa de formigón con capacidade para 800.000 litros. Téñena cuberta e cercada con malla arredor.

ORGANIZACIÓN DO GANDO

No establo que construíron aloxan as vacas de leite e a recría lactante. As primeiras téñenas divididas en dous

lotes, un coas acabadas de parir, onde permanecen arredor de trinta días, e outro co resto. A súa idea, así que rematen a obra de ampliación, é facer un lote de primíparas e femias de posparto e outro de múltiparas.

O muxido fano Javier e Raquel ás sete da mañá e da tarde nunha sala paralela de 20 puntos. Conta Javier que nesta tarefa procuran ser moi puntuais e moi estritos para evitar problemas de saúde do ubre. Facer cada muxido lévalles escasamente unha hora. ▶▶

Biocélula higienizadora: la alternativa real a la arena

NOVEDAD

CALIDAD CONSTANTE

El sistema de control electrónico de la biocélula **asegura la higienización** del material a través de un proceso de pasteurización.

AHORRO FINANCIERO

El ahorro obtenido **al reciclar y aprovechar** la parte sólida del purín frente a la utilización de los materiales tradicionales de encamado (arena, paja, serrín, etc), permite amortizar los gastos de inversión en pocos años.

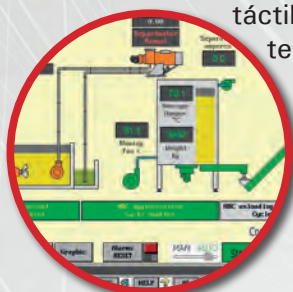
VACAS SALUDABLES

El material resultante es **muy confortable** y con una baja carga bacteriana consiguiéndose un elevado nivel de cow confort.

FÁCIL DE UTILIZAR

La maquina es **fácil de utilizar** gracias a su sencillo sistema de control a través de la pantalla táctil, ordenador o teléfono móvil.

NUEVO MODELO HCB250 PARA GRANJAS PEQUEÑAS (hasta 250 vacas)

Ya son varias las explotaciones que han confiado su gestión de purines a nuestro sistema de biohigienización

- 3 instalaciones en funcionamiento
- 3 instalaciones en construcción

GESTIÓN MEJORADA Y ECONÓMICA DEL PURÍN

La cantidad de purín que se maneja, se ve reducida debido a que se eliminan los materiales tradicionales empleados por las camas. Se facilita el cumplimiento de las nuevas normativas medioambientales.

NO ES NECESARIO UN ALMACÉN

El material higienizado es producido diariamente para su inmediata aplicación en las camas.

CARACTERÍSTICAS TÉCNICAS

- ▣ 4 modelos: nos adaptamos a diferentes tamaños de granja.
- ▣ Producción: hasta 20 Tn/día de sólido higienizado.
- ▣ Higienización: se garantiza la pasteurización (1 hora a 70°C).
- ▣ Secado: entre un 40-55% de materia seca (mediante el ajuste HRT).
- ▣ Bajo consumo de energía. Consumo máximo 6,5kW.

etxeholz

DISEÑO Y EQUIPAMIENTO
DE NAVES GANADERAS

JOURDAIN
Nº1 MUNDIAL DEL TUBULAR PARA BOVINOS

LA BUVETTE
El especialista en bebederos

animat

CRI-MAN
PROFESSIONALS AT WORK

Corredor de alimentación das vacas de produción

As xovencas preñadas teñen acceso ao exterior

As vacas secas téñenas fóra ata que acondicionen o establo antigo de José Manuel

Logo da desteta, as xatas son trasladadas ao establo antigo de Javier e Raquel. Alí permanecen en cama quente de palla unha tempada máis e logo pasan a unha estabulación con parrillas. Unha vez preñadas, estas femias teñen acceso ao exterior. Volver para a nave de produción uns quince días antes do parto, onde ingresan nun lote de parto.

As vacas secas téñenas fóra de forma provisional, pois van reformar o establo antigo de José Manuel para poder resgardalas dos rigores do inverno.

▶ ÁS VACAS DE LEITE PROPORCIONÁNLLAS UNHA RACIÓN *UNIFEED* COMPOSTA POR 28 KG DE SILO DE MILLO, 20 KG DE SILO DE HERBA E 11 KG DE PENSO

ALIMENTACIÓN

Ás vacas de leite de Josjara proporcionánlles unha alimentación intensiva baseada nunha ración *unifeed* composta por 28 quilos de silo de millo, 20 quilos de silo de herba e 11 quilos de penso.

O encargado de facer o carro é José Manuel. Conta que durante este tempo o estivo preparando a primeira hora da mañá para estar máis libre o resto da xornada e poder ocuparse doutras tarefas, porén, a partir de agora ten pensado facelo ao longo do día para evitar as inclemencias atmosféricas matutinas do período invernal, porque “se non, á mañá, chova ou neve, hai que facelo e así

tes máis marxe, escolles unha hora que ves que escampa e xa cambia un pouco o tema”, argumenta.

As vacas secas aliméntanse do que pastan fóra e, a maiores, dánlles silo de herba. Uns días antes de parir son trasladadas á nave e empézanlles a introducir progresivamente a ración de leite para que despois o cambio non sexa tan brusco.

Canto á recría, unha vez superada a etapa lactante, da que falaremos máis adiante, a súa alimentación inclúe penso e herba seca ata que preñan e logo teñen acceso libre a unha finca na que poden pastar, aínda que tamén lles seguen dando silo de herba e herba seca. ▶▶

Las auténticas vacas que recortan los costes

Los países nórdicos tienen el menor uso de antibióticos del mundo, y son líderes en producción de leche. Nuestros toros tienen excelentes rasgos de salud y altas producciones. Una eficaz herramienta para tu día a día.

VIKINGGENETICS[®]

seleccionando para lo que realmente importa

Global Genetics

C/Londres, 29-A
28232 Las Rozas
MADRID

Tel: 91 637 34 78
global@globalgenetics.es
www.vikinggenetics.com

Global Genetics Galicia: 619 760 916

Silos de millo da última campaña

A recría lactante alóxase en boxes individuais na nave nova

► NA ELECCIÓN DOS TOUROS PREVALECEN AQUELES QUE DESTACAN POLA BOA TRANSMISIÓN DE CALIDADES

PRODUCCIÓN ORIENTADA ÁS CALIDADES

A media de produción rexistrada en outubro –último mes do que tiñan datos o día que estivemos na explotación– foi de 32 litros vaca/día, cun 4,50 % de graxa e un 3,55 % de proteína. “Como hai un ano que empezamos aquí, pariron daquela e agora están en cola de lactación”, precisa Javier. A media do último ano foi lixeiramente superior, 33 litros vaca/día, cun 4,25 % de graxa e un 3,45 % de proteína. Unha das razóns que explican a alta porcentaxe de sólidos é que traballan non só con vacas Holstein, senón tamén con algunha Montbéliarde e con algún cruzamento de ambas as dúas razas.

O reconto celular mantense por debaixo das 100.000 cél./ml e a bacterioloxía, por debaixo das 10.000 ufc/ml.

En 2021, a súa idea é asociarse a Africor Lugo para ter acceso ao Control Leiteiro oficial da provincia e ao resto dos servizos que esta entidade lles ofrece aos seus socios.

O leite vénndeno a Entrepinares, industria coa que teñen asinado un contrato anual no que se estipula un prezo base de 0,33 €/kg + calidades + IVE.

MANEXO DA RECRÍA LACTANTE

O manexo e a manutención dos acabados de nacer é un quefacer do que se encarga habitualmente Raquel. O proceso iníciase co traslado do animal a un box individual e coa subministración do calostro da nai durante os dous primeiros días. Despois optan por alimentalos cun lactosubstituínte en vez de con leite de vaca, porque consideran que o manexo deste produto é máis cómodo para garantir que os animais o tomen sempre nas mellores condicións de inxestión, sobre todo no que a temperatura se refire. A partir dos 15 días de vida tamén lles dan un penso de prearranque, ademais de auga e herba seca a libre disposición e, cando Raquel ve que xa comen o penso con certa soltura, substitúelle por outro de arranque. Así continúan ata aproximadamente os dous meses, se ben aos 45 días lles empezan a rebaxar a cantidade de leite ata alcanzar a desteta total.

REPRODUCCIÓN E XENÉTICA

As xovencas, a primeira inseminación practícanlles sobre os catorce meses, atendendo ao seu desenvolvemento corporal. Para esta primeira fecundación adoitan usar seme sexado, pois, recordemos, se atopan en pleno proceso de crecemento. A media de inseminacións por preñez nos animais novos é de 1,5 e a taxa de fertilidade, do 60 %.

Nas vacas, cun período de espera voluntario tras o parto de 2,5 meses, a media de inseminacións por preñez é de 2 e a taxa de fertilidade ascende ao 75 %. Habitualmente

fecúndanas con seme normal, aínda que en casos concretos botan man do sexado para algunha femia de segundo parto que consideran especialmente boa.

Ata o de agora os celos detectáronos de forma visual, pero están á espera de recibir unha tarxeta que teñen que instalar na sala de muxido para poder empezar a traballar cun sistema electrónico a través de colares. A taxa de detección actual é do 78 %.

A taxa de preñez do rabaño é do 37 % e o intervalo medio entre partos, de 369 días. Non empregan protocolos de sincronización de celos de forma rutineira, só en casos de vacas que non demostran bos resultados coa inseminación artificial.

Na elección dos touros prevalecen aqueles que destacan pola boa transmisión de calidades, tanto de graxa como de proteína, pero “sen descoiñar os litros de leite –aclarar Javier–, buscamos un equilibrio”.

Apostan principalmente pola raza Holstein; con todo, a súa intención é seguir mantendo unha pequena porcentaxe de animais Montbéliarde para mellorar as calidades. O cruzamento industrial é máis anecdótico: “Empregámolo en vacas que teñen algún problema, das que nos parece que non deberiamos criar, e tamén naquelas que pasan da terceira ou da cuarta inseminación”, expresa.

Á hora de tomar as decisións no ámbito xenético sèrvense do asesoramento dos veterinarios de reprodución –un servizo que lles presta a cooperativa Aira, da que son socios– e dos comerciais das casas de seme coas que traballan. ►►

Tecnología inteligente hace terneros fuertes

El nuevo CalfExpert nos lleva al siguiente nivel: Alimentación individual, mejor higiene y control óptimo de datos. La comodidad para nuestro equipo y nuestras terneras son inmejorables!

**Software
CalfExpert**

**Adaptación
Individual**

**Siempre ten
una tetina limpia**

**Display de la
estación higiénica**

**Limpieza de man-
guera hasta la tetina**

**Destete
individual**

**Alimentación inteligente
de leche entera**

**Aumento de peso
diario > 1,000g**

QuadroFlex

SmartKeys

Delegado
Miguel Sá: 00351919028774
www.holm-laue.com

**El NUEVO estándar para
amamantadoras para terneros!**

Holm & Laue

Cosmolabor: +351 964 139 487 • Parrondo Cabornero: 0034 626 983 043 • Luciano Fernández: 0034 626 983 049 • Frior 981774500
Jesmi: 0034 677 72 96 30 • Alberto Disega: 0034 670 286 215 • Albaitaritz: 0034 948 50 03 43 • Trivic: 0034 938 86 62 99

DA CARNE AO LEITE, UN XIRO DE 180 GRAOS

As voltas da vida levaron a José Manuel a mudar varias veces de ocupación ao longo da súa traxectoria profesional. Iníciouse no ámbito laboral como transportista pero, por circunstancias, hai uns anos abandonaba o camiión para centrarse unicamente na explotación de vacas de carne que había na súa casa. Máis recentemente, cos seus pais xa xubilados e cun rabaño duns corenta e cinco exemplares da raza Rubia Galega, solicitaba unha axuda pública para construír un establo novo e modernizarse. Porén, o destino aínda lle tiña preparado un novo xiro vital e profesional a este veciño de Baralla ao xurdirlle a oportunidade de asociarse con Javier e Raquel e pasarse á gandería de leite. “A miña parella traballa fóra, entón estábame quedando só e foi así como decidín darlle para adiante a este proxecto”, recorda.

“O negocio da carne e o do leite son dous mundos totalmente distintos, o tema do manexo do gando, que hai que estar moito máis pendente del, cincuenta historias... Pero, ao mesmo tempo, estou moi contento porque vexo que a cousa vai ben. Non é o mesmo estar só que acompañado, neste caso aquí por meu curmán, que é un artista e nos apoiamos moito, así que non me arrepiño de nada”, asegura.

Fotos de arquivo da etapa de José Manuel como criador de Rubia Galega. Na imaxe de arriba aparecen José Manuel e o seu pai e na de abaixo observamos dous dos seus exemplares

BASE TERRITORIAL CONCENTRADA

Na gandería Josjara dispoñen dunha superficie agrícola de 92 hectáreas, 60 delas en propiedade. A maioría está agrupada arredor da nave e o resto atópase a uns tres quilómetros, nas inmediacións da granxa antiga de Javier e Raquel. “Tanto aquí, na zona da aldea de José Manuel, como na miña hai concentración parcelaria, entón son fincas bastante grandes e non temos problemas para traballalas”, afirma Javier.

Este ano sementaron millo en 25 hectáreas –un ciclo 280– e obtiveron unha produción entre as 40 e as 45 t/ha. “O millo dáse ben nesta zona. Aquí o problema son as xeadas, por iso temos que procurar botar un ciclo curto ou botalo algo cedo, porque despois, ao chegar o mes de

outubro, pode vir unha xeadada e estragalo”, sostén. Para o ano que vén teñen previsto dedicar dez hectáreas máis a este cultivo. Nas fincas máis grandes fan rotación con herba no inverno e as máis pequenas déixanas en descanso. No resto do terreo sementan pradeira plurianual.

Dos labores agrícolas encárganse eles, excepto do picado e o transporte das forraxes nas campañas de recollida do millo e da herba e da sementeira do millo.

Recentemente mercaron unha sementadora para a herba e unha grade rotativa, pero a maior parte dos apeiros xa os tiñan de antes.

Para os quefaceres diarios da granxa só precisan un tractor que teñen enganchado ao carro mesturador e outro con pa co que realizan diversas tarefas.

PLANS DE FUTURO

Malia ter moito traballo e pouco tempo libre, os propietarios de Josjara coinciden ao asegurar que a valoración do primeiro ano é máis que positiva e móstranse optimistas con respecto ao porvir. Tan pronto rematen a obra de ampliación que teñen en marcha meterán un lote de 20 vacas paridas e despois seguirán introducindo máis ata ocupar todos os cubículos. Ademais, tamén queren contratar un empregado para poder librar dúas persoas cada fin de semana. A longo prazo, a súa idea é terminar de desdobrar a nave e chegar ata os 150 animais en muxidura.

“O leite é un produto de primeira necesidade, entón o sector terá épocas mellores e peores, pero eu penso que sempre vai ter saída”, conclúe Javier. ■